

Monografia Viktor Kubal. Filmár – výtvarník – humorista prináša autentické rozhovory a pohľad do kultúrnej histórie

Asociácia slovenských filmových klubov (ASFK) vydala atraktívne poňatú monografiu animátora a popredného humoristu Viktora Kubala od autora Rudolfa Urca *Viktor Kubal. Filmár – výtvarník – humorista*, ktorá plasticky predstavuje Kubalovu tvorbu aj život. Monografia je určená nielen pre umeleckú a odbornú verejnosť, ale i všetkým milovníkom animovaného filmu a Kubalovho duchaplného humoru.

Publikácia *Viktor Kubal. Filmár – výtvarník – humorista* profesora Rudolfa Urca je monografickou a historiografickou prácou o živote a diele výtvarníka, karikaturistu, scenáristu, animátora a režiséra Viktora Kubala. Táto jedinečná osobnosť slovenskej kultúry obsiahla množstvo aktivít a svojím dielom prepojila umenie karikatúry, grafiky a oživenej kresby. Štúdia je výsledkom mnohoročného osobného priateľstva a dramaturgickej spolupráce Rudolfa Urca s majstrom Kubalom. Okrem historiografických a analytických kapitol ponúka i jedinečné autentické rozhovory, v ktorých sa čitateľovi odkrývajú Kubalove názory a úvahy. Kniha tak nie je iba odborným súhrnom Kubalovho diela a života, ale koncentrovane predstavuje aj tvorcovu vlastné vnímanie umenia. „*Dialóg Urca s Kubalom je akoby slovná forma animácie: má prekvapujúce zvraty, ohňostroj vtípných výrokov a názorov, premyslený strih spomienok, úvah a dokladov z rôznych prameňov, pútavosť od začiatku do konca...*“, napísal animátor Ondrej Slivka. Podľa spisovateľa Kornela Földváriho je „*práca Rudolfa Urca šťastnou symbiózou pohľadu povolaneho odborníka a zároveň svedectva vnímavého pozorovateľa. Dlhé roky bol Kubalovým dramaturgom i priateľom, pozorne si ukladal do pamäti aj na papier debaty s ním. Pri čítaní jeho textu ožíva nielen Kubal - tvorca, ale i Kubal - človek so všetkými túžbami, názormi a pochybnosťami.*“

Kniha je štrukturovaná chronologicky. Sleduje Kubalovo detstvo, štúdiá v Prahe, počiatky Kubalovej kariéry karikaturistu, slávne roky v časopise Roháč, neskôr jeho prirodzený prechod k filmu, začiatky a prvé krátke animované filmy, rozsiahlu tvorbu pre deti a napokon proces zrodu a analýzu Kubalových dlhometrážnych animovaných filmov *Zbojník Jurko* (vôbec prvý slovenský dlhometrážny animovaný film) a *Krvavá pani*. To všetko v kontexte dobových spoločensko-politických pohybov, ako aj v kontexte súdobej situácie v domácej kinematografii, konkrétne v animovanom filme. Obsah strieda rozhovory (nielen s Kubalom, ale aj s jeho manželkou Annou Kubalovou) s analytickými a historiografickými kapitolami, ktoré sa podrobne venujú konkrétnym filmom a Kubalovým tvorivým obdobiam, či už v časopise Roháč, alebo v animovanom filme. Medzi týmito textami sú voľne vsunuté čitateľsky atraktívne kapitoly nazvané *Kuriozity*, plné Kubalových zábavných príhod a bonmotov. V textoch nechýbajú výpovede Kubalových príbuzných, spolupracovníkov, či

študentov, ktorých Urc oslovil v súvislosti s filmom *Krvavá pani*. Text dopĺňa aj bohatý obrazový materiál - fotografie, kresby, karikatúry a výtvarné návrhy k filmom (niektoré publikované po prvý krát). Súčasťou knihy je i kompletná filmografia a zoznam ocenení. „*Stretnutia s výtvarníkom a režisérom Viktorom Kubalom boli vždy o symbióze karikatúry, grafiky a oživenej kresby. No hlavne boli o umení a jeho mieste v živote človeka. Životnú múdrosť, rozhladenosť a profesionalizmus majstra Kubala stojí zato pripomenúť a zachovať pre súčasné i budúce generácie,*“ hovorí autor monografie Rudolf Urc.

Obsiahlu publikáciu *Viktor Kubal. Filmár – výtvarník – humorista* vydala Asociácia slovenských filmových klubov (ASFK) v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom (SFÚ) a s finančnou podporou Vysokkej školy múzických umení v Bratislave, Ministerstva kultúry SR a spoločnosti Slovenské elektrárne – člen skupiny Enel. V predaji je vo vybraných slovenských kníhkupectvách a v predajni KLAPKA.SK (www.klapka.sk) za 15,50 €.

(pripravila Mariana Jaremková)